

Ступінь прояву конкурентних переваг визначається зовнішніми та внутрішніми чинниками. Внутрішні чинники забезпечуються умовами, які дозволяють працівнику повністю реалізувати свій творчий потенціал.

Внутрішні, або індивідуальні, конкурентні переваги персоналу за своєю природою можна умовно поділити на спадкові та набуті. До спадкових конкурентних переваг персоналу відносяться: здатності (талант, здатність до даного виду діяльності), темперамент (сангвінік, холерик, меланхолік, флегматик), фізичні дані.

До зовнішніх або набутих конкурентних переваг належать: ділові якості (освіта, спеціальні знання, навички та вміння), інтелігентність і культура, характер, ставлення до праці, вміння керувати своїми емоціями, воля, товариськість, комунікабельність, вік та інші. Однією із переваг є й володіння іноземними мовами.

Розвиток навиків і кваліфікації, набуття досвіду роботи відбувається об'єктивно і змінити можна тільки термін перебігу цього процесу. Тому для підвищення конкурентоздатності людина повинна прагнути розширювати свої знання і кваліфікацію як у цій сфері діяльності, так і в інших сферах.

Конкурентоспроможність формується як інтегральний показник тих якостей, за рахунок яких саме конкретний працівник є кращим за інших на визначеній посаді з точки зору організації, і за рахунок яких організація надає йому перевагу. Отже, персонал є «мотором» будь-якого підприємства.

Без людського фактору ефективного функціонування організації чи компанії є неможливим. Без кваліфікованих спеціалістів жодна фірма не здатна досягти своєї цілі.

Досвід багатьох зарубіжних компаній, таких як Apple, Microsoft, Tesla, Amazon свідчить про посилення ролі управління людськими ресурсами в системі чинників, які забезпечують конкурентоспроможність.

Для досягнення більш стійкого конкурентного становища підприємство повинне постійно розробляти програми розвитку персоналу, які б забезпечували працівникам задоволення багатьох потреб, розвиток і підвищення професійного й загальноосвітнього рівня.

Отримані знання іноземних мов додають людям нових можливостей, відкривають кордони, дозволяють реалізувати життєві плани та втілювати свої мрії.

Отже, володіння іноземними мовами на сьогоднішній день – це просто суттєва життєва необхідність, розуміючи яку з'являється все більше і більше людей, охочих вивчати іноземні мови.

Також для підвищення конкурентоздатності людина повинна прагнути розширювати свої знання і кваліфікацію як у своїй сфері діяльності, так і в інших сферах.

*Дьоміна Тетяна Олександрівна
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. філос. наук, ст. викл. Кобелева Д.Л.*

ЗНАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ В СФЕРІ БІОТЕХНОЛОГІЙ

В епоху глобалізації та інтернаціоналізації виробництва в умовах інноваційної переорієнтації професійної освіти особливий акцент припадає на обумовленість рівня компетентнісних результатів освіти – компетенцій, особистісних якостей та здібностей, що забезпечує випускникам вишів професійних переваг на ринку праці, тобто конкурентоспроможності.

Однією з можливостей забезпечення таких переваг на ринку праці є знання іноземних мов. адже іноземні мови є не лише засобом отримання інформації з наукових джерел, а й дозволяють майбутнім спеціалістам у різних галузях користуватися сучасною інформацією,

наукою та технікою, які створює можливість поглиблювати та розширювати свою професійну компетентність. Метою вивчення іноземних мов є формування комунікативної компетенції, під якою ми розуміємо обмін думками у різних ситуаціях з використанням мовних норм під час діалогу. Особливість навчання іноземних мов у професійних цілях полягає в тому, що цей процес здійснюється у зв'язку з діалогом професійної спрямованості.

Журнал Forbes представив список найінноваційних компаній світу з розробки біотехнологій, до нього увійшли такі компанії, як: «Genentech», «Novartis International AG», «Merck & Co», «Pfizer», «Perrigo». Існує ціла низка французьких підприємств в галузі біотехнологій: «Germe S.A.», «BMG Labtech Sarl» та «Bio2Fil». Потужна галузь біотехнологій, що стрімко розвивається, гостро потребує висококваліфікованих фахівців. Сучасна підготовка кваліфікованої робочої сили для біотехнологічних і фармацевтичних компаній не встигає за ринком праці.

Газета Boston Globe повідомила про опитування 128 фармацевтичних і біотехнологічних компаній у США, яке показало, що кількість випускників зі ступенем молодшого спеціаліста з біотехнології зросла на 56%, але це не встигає за вакансіями, які зросли на 100%. Подібним чином кількість випускників із ступенем доктора філософії в галузі біотехнологій зросла на 16%, однак кількість відкритих вакансій у 2021 році зросла на 43% [1]. Таку ж тенденцію зростання робочих місць порівняно з іншими секторами показують і дослідження Бюро статистики праці США (CBRE) [2] (рис. 1).

Оскільки біотехнології використовують властивості живих матеріалів, таких як рослини, водорості чи навіть мікроорганізми, для розробки інноваційних та екологічно чистих продуктів, у Франції зростання цього сектору має від 10 до 15% на рік. Цей ринок, генерує майже 70 мільярдів євро і приваблює багатьох національних та міжнародних інвесторів. Ця галузь представляє понад 300000 прямих і непрямих робочих місць [3], що є привабливим напрямком в умовах академічної мобільності, яка взагалі неможлива без знання іноземних мов. Особливо це стосується України, де галузь біотехнологій та біоінженерії займає десяте місце за популярністю серед абітурієнтів [4].

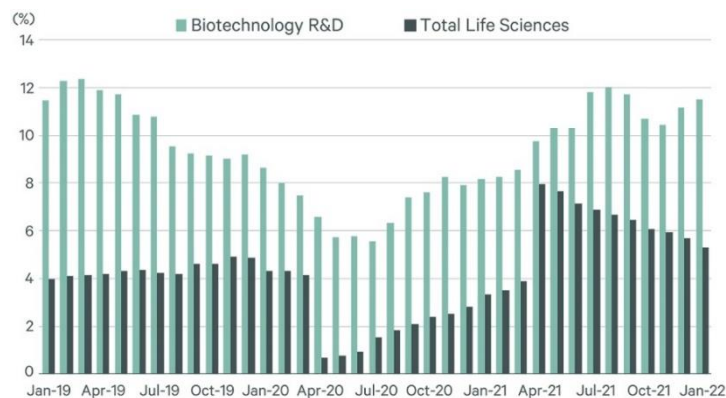

Рис. 1. Дослідження CBRE за березень 2022 р. [2]

Для конкурентоспроможності в сучасному світі мало володіти такими показниками як компетентність та професійна мобільність; цілеспрямованість та впевненість у своїх силах; володіння навичками самоосвіти та підвищення кваліфікації; ініціативність та самодисципліна; підприємливість та діяльність; здатність до самоаналізу та здатність прийняття нестандартних рішень; гідність та особиста відповідальність; здатність до ризику та захисту своїх прав і свобод; емоційна стійкість та комунікабельність. Особливе місце повинно зайняти знання іноземної мови для спеціальних цілей: це - і врахування потреб тих, хто вивчає мову, і ринок праці, а також міжнародні стандарти та потреби. Дотримання цих вимог забезпечить обмін професіоналами в академічному та діловому середовищі.

У міру зростання ролі іноземних мов у підготовці конкурентоспроможних фахівців головною метою має стати підготовка в нашій країні фахівця, який володіє іноземною мовою, який зможе увійти до числа провідних вчених світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. How a tightening labor market impacts Biotech and Pharma Manufacturing. URL: <https://www.argonautms.com/blog/how-a-tightening-labor-market-impacts-biotech-and-pharma-manufacturing/> (last accessed 25.11.2022)
2. Research Shows Biotech Job Growth Outpaces Other Sectors (Published: Jun 15, 2022). URL: <https://www.biospace.com/article/research-shows-biotech-job-growth-outpaces-other-sectors/> (last accessed 25.11.2022)
3. A sizzling biotech job market is streamlining the course to a career in chemistry. URL: <https://cen.acs.org/careers/sizzling-biotech-job-market-streamlining/99/i33> (Last accessed 25.11.2022)
4. Україну заповнили філологи, а потрібні інженери: ринок праці страждає від перекосів. URL: <https://news.obozrevatel.com/ukr/economics/fea/ukrainu-zapolonili-filologi-a-potribni-inzheneri-rinok-pratsi-strazhdae-vid-perekosiv.htm> (дата звернення 25.11.2022)

Жигулін Максим Олександрович
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – старший викладач Дегтярьова К.О.

KNOWLEDGE OF FOREIGN LANGUAGES AS GUARANTEE OF PROFESSIONAL SUCCESS

Nowadays our world changes every day. New technologies, knowledge open different ways to solve modern problems, so we have to adapt quickly to be successful. There are things as new places, jobs, meetings to which modern person has to be ready. Not only your desire to travel, to get a new job is important, but also your skills and tools with help of which you can achieve to your aims. One of these tools is foreign languages. Knowledge of a foreign language unites people and nations and is a guarantee of friendship. Indeed, without knowing at least the basic words of a foreign language, it is impossible to communicate with a foreigner if he does not speak your native language [1].

Knowledge at least one foreign language is one of the most often required condition when you are hiring to a job. Although it depends on the field of job and country where company is working you need to know different languages, but English is the most popular. And there are a lot of reasons why you need to know definitely English.

Knowledge. The more sources you use to learning the more information you will get. It is known that about 50% of all information (websites, articles and books) is written in English, follows from this, you will be more professional when you know this language.

The second reason is an international partnership. If you will hire in international company you, certainly, have to know an international language to work there. But, even if you will be a worker in private organization, it is very useful to have an opportunity to be in contact with foreign partners. Also it is obviously that most companies would like to decrease a number of employees, so, when you know English, management of the company more likely will hire you, as a multitasking worker, than two people, when one of them is worker and another one is translator.

The European Commission policy statements from Lisbon and Barcelona, as well as all the projects that have been implemented, show the importance of language skills. They demonstrate as well that the multilingualism should be promoted and recognized as a fundamental and essential element of corporate quality. The challenge is to integrate multilingualism in all strategies aiming at developing human capital for the future. The context in which we live requires the necessity of mastering of the largest possible number of foreign languages so that we could integrate on a very